

Ταξιδεύοντας στην ηπειρωτική Ελλάδα

Τάξη	Φύλλο Εργασίας 1	Μάθημα
Ε' Δημοτικού	Διαιρώντας την Ελλάδα σε διαμερίσματα και περιφέρειες	Γεωγραφία

Ταξιδεύουμε στην ηπειρωτική Ελλάδα, χρησιμοποιώντας διαφορετικά μέσα. Προετοιμάζοντας το ταξίδι μας και για να γνωρίσουμε καλύτερα τον τόπο μας, εντοπίζουμε τα γεωγραφικά διαμερίσματα, τις περιφέρειες και τους νομούς από τους οποίους αποτελείται και κατασκευάζουμε τις ταυτότητές τους με τα πιο σημαντικά στοιχεία τους.

1. Περιγραφή

Καταγράφουμε τα γεωγραφικά διαμερίσματα και τους νομούς της Ελλάδας.

Γεωγρ. Διαμέρισμα	Νομοί (πρωτεύουσα)

Στον παρακάτω πίνακα κατατάσσουμε τις πρωτεύουσες των νομών, σύμφωνα με τον πληθυσμό τους. Ξεκινάμε με τη μεγαλύτερη σε πληθυσμό κάθε διαμερίσματος (σε παρένθεση τοποθετούμε τον πληθυσμό σε χιλιάδες).

Πελοπόννησος	Στερεά Ελλάδα	Θεσσαλία	Ήπειρος	Μακεδονία	Θράκη

Τα διαμερίσματα και η ονομασία τους

Η ονομασία κάποιων γεωγραφικών διαμερισμάτων συνδέεται με την ιστορία του τόπου μας. Κάνουμε μια μικρή έρευνα. Αναζητούμε πληροφορίες στα σχολικά βιβλία και στη βιβλιοθήκη του σχολείου μας. Για παράδειγμα, για το όνομα της Πελοποννήσου μπορούμε να συμβουλευτούμε τη *Μελέτη Περιβάλλοντος* της Δ' Δημοτικού (Βιβλίο Μαθητή, σ. 11).

2. Ταυτότητα περιφέρειας

Επιλέγουμε μία περιφέρεια και από τον «Πλοηγό» (του Cruiser) συλλέγουμε τα παρακάτω στοιχεία:

Συνοπτική περιγραφή

Γεωγραφικό διαμέρισμα	
Περιφέρεια	
Θέση	
Έκταση	
Πληθυσμός (2001)	
Πυκνότητα (2001)	
Πρωτεύουσα	
Πόλεις (50.000 κάτ. +)	
Λιμάνια	
Ιστορία, ονομασία	
Κλίμα	
Ανάγλυφο	
Οικονομία	

Πρόσθετα στοιχεία

3. Ταυτότητα νομού

Επιλέγουμε ένα νομό και συλλέγουμε τα παρακάτω στοιχεία σχετικά με αυτόν (τα τρία τελευταία από διάφορες πηγές, εκτός Cruiser):

Όνομα:	
Προέλευση ονόματος:	
Θέση:	
Έκταση:	
Πληθυσμός:	
Πυκνότητα:	
Πρωτεύουσα:	
Πληθυσμός πρωτεύουσας:	
Μεγαλύτερες πόλεις-χωριά:	
Μεγαλύτερα λιμάνια:	
Γενική περιγραφή ή χαρακτηριστικά:	
Αξιοθέατα:	
Ασχολίες κατοίκων:	

Χάρτης νομού και φωτογραφίες

--	--	--

Ταξιδεύοντας στην ηπειρωτική Ελλάδα

Τάξη	Φύλλο Εργασίας 2	Μάθημα
Ε' Δημοτικού	Διασχίζοντας με καγιάκ έναν ποταμό της Ελλάδας	Γεωγραφία

Περιγραφή

Θα διασχίσουμε με καγιάκ τον κορμό της ηπειρωτικής Ελλάδας, ακολουθώντας τη ροή των μεγαλύτερων ποταμών της χώρας. Σχεδιάζοντας το ταξίδι μας, θα εντοπίσουμε πρώτα τους δέκα μεγαλύτερους ποταμούς της χώρας μας. Στην προσπάθειά μας αυτή θα χρησιμοποιήσουμε τον Cruiser, το βιβλίο της *Γεωγραφίας* της Ε' Δημοτικού και τους σχολικούς άτλαντες. Αφού εντοπίσουμε τους μεγαλύτερους ποταμούς, θα τοποθετήσουμε από ένα σημαϊάκι, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του προγράμματος, στις πηγές και τις εκβολές κάθε ποταμού, γράφοντας επάνω τη λέξη: *πηγές* ή *εκβολές*, καθώς και το όνομα του ποταμού. Στη συνέχεια θα συμπληρώσουμε τον παρακάτω πίνακα, ξεκινώντας από το μεγαλύτερο ποταμό.

1. Οι 10 μεγαλύτεροι ποταμοί της Ελλάδας

a/a	Όνομα ποταμού	Πηγές ποταμού (βουνό/οροσειρά..)	Εκβολές ποταμού (πέλαγος/κόλπος..)	Μήκος ποταμού	Διαμέρισμα
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Αφού εντοπίσουμε τους 10 μεγαλύτερους ποταμούς, επιλέγουμε δύο από αυτούς και με τη βοήθεια των εργαλείων του προγράμματος «τραβάμε» μια φωτογραφία των πηγών και των εκβολών τους.

Φωτογραφία των πηγών του ποταμού:.....	Φωτογραφία των εκβολών του ποταμού:.....

Φωτογραφία των πηγών του ποταμού:.....	Φωτογραφία των εκβολών του ποταμού:.....

Σε ποια μεγάλη οροσειρά βρίσκονται οι περισσότερες πηγές των μεγαλύτερων ποταμών της χώρας μας;

2. Διαδρομή: Από τις πηγές στις εκβολές

Στη συνέχεια επιλέγουμε τον ποταμό Αλιάκμονα και ακολουθούμε τη ροή του από τις πηγές ως τις εκβολές του. Κατά τη διάρκεια της πορείας μας τοποθετούμε αντικείμενα στο σημείο που εμφανίζεται το μεγαλύτερο και το μικρότερο υψόμετρο στη διαδρομή του ποταμού. Πού εμφανίζεται, λοιπόν, το μεγαλύτερο και πού το μικρότερο υψόμετρο; Τι σημασία έχει αυτό για τη ροή του ποταμού;

Δίνουμε ένα σύντομο χαρακτηρισμό (πόλη, πεδιάδα, χωριό, λίμνη κ.λπ.) των περιοχών που διασχίζει ο ποταμός μέχρι να φτάσει στη θάλασσα.

Ερευνούμε:

A. Ποιοι ποταμοί εκβάλλουν στο Αιγαίο και ποιοι στο Ιόνιο πέλαγος;

Στο Αιγαίο πέλαγος εκβάλλουν οι ποταμοί	Στο Ιόνιο πέλαγος εκβάλλουν οι ποταμοί

B. Ποιοι ποταμοί πηγάζουν από γειτονικές χώρες και εκβάλλουν στο Αιγαίο πέλαγος

Ποταμοί που πηγάζουν από γειτονικές χώρες και εκβάλλουν στο Αιγαίο πέλαγος	
--	--

Ταξιδεύοντας στην ηπειρωτική Ελλάδα

Τάξη	Φύλλο Εργασίας 3	Μάθημα
Ε΄ Δημοτικού	Διασχίζοντας το μονοπάτι Ε4 στην Ελλάδα	Γεωγραφία

Το **Ευρωπαϊκό Μονοπάτι Μεγάλων Διαδρομών Ε4** ξεκινά από την Ισπανία, διέρχεται από τη Γαλλία, την Ελβετία, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ουγγαρία, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Ελλάδα, και καταλήγει στην Κύπρο. Το συνολικό μήκος του μονοπατιού είναι 10.450 χλμ., από τα οποία τα 1.600 χλμ. περίπου κινούνται στο ελληνικό έδαφος.

Το ελληνικό τμήμα του Ε4 ξεκινά από το φυλάκιο της Νίκης, βόρεια της Φλώρινας, διασχίζει τη βόρεια και την κεντρική Ελλάδα, την Πελοπόννησο (φτάνοντας ως το νοτιότερο άκρο της: το Γύθειο) και συνεχίζεται στο νησί της Κρήτης, καταλήγοντας στη Ζάκρο. Προσφέρει, έτσι, τη δυνατότητα στον πεζοπόρο ή τον ορειβάτη να γνωρίσει το ελληνικό τοπίο και τον πλούτο της ελληνικής φύσης σε όλο του το φάσμα. Το μεγαλύτερο υψόμετρο της διαδρομής αυτής είναι η κορυφή του Ολύμπου, Σκολιό (2.911 μ.).

Ιδανική περίοδος για να περπατήσει κανείς στο Ε4 στην Ελλάδα είναι από τις 15 Μαΐου ως αρχές Οκτωβρίου. Το κλίμα είναι μεσογειακό και παρουσιάζει μεγάλη ξηρασία το καλοκαίρι και σημαντική διαφορά θερμοκρασίας την ημέρα από τη νύχτα. Πουλόβερ και αδιάβροχο θεωρούνται απαραίτητα ακόμη και το καλοκαίρι. Η περίοδος που μπορεί να συναντήσει κανείς χιόνια κατά μήκος της διαδρομής είναι από το Νοέμβριο έως τον Ιούνιο. Η διαδρομή του νότιου τμήματος του Ε4 (Πελοπόννησος και Κρήτη) θεωρείται σε μεγάλο βαθμό ευκολότερη από τη βόρεια και μπορεί να περπατηθεί όλες τις εποχές του έτους, καθώς το κλίμα είναι πολύ πιο ήπιο. Συχνά οι νέες διανοίξεις δασικών δρόμων μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση στον ορειβάτη. Μερικά χωριά της διαδρομής είναι ακατοίκητα το χειμώνα, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η δυνατότητα διανυκτέρευσης.

Σημείωση: Στα παρακάτω φύλλα εργασίας θα σας απασχολήσει το ελληνικό τμήμα του Ε4.

Χάρτης διαδρομής του Ε4 στην Ελλάδα

1) Με βάση τον χάρτη της προηγούμενης σελίδας να χαράξετε τη διαδρομή του E4 στο Talent Cruiser και να τοποθετήσετε στα χαρακτηριστικά σημεία (σύμφωνα με την κρίση σας) τη σήμανση του μονοπατιού (η εικόνα βρίσκεται στη βιβλιοθήκη του προγράμματος).

2) Το E4 χωρίζεται σε τέσσερις βασικές διαδρομές:

Διαδρομή	Αφετηρία-Προορισμός
1η	Φλώρινα – Καλαμπάκα
2η	Καλαμπάκα – Άγιος Νικόλαος (Ιτέα)
3η	Αίγιο – Γύθειο
4η	Κίσσαμος – Κάτω Ζάκρος

Επιλέξτε μια διαδρομή από τον παραπάνω πίνακα και εστιάστε στο χάρτη με τη βοήθεια του Talent Cruiser. Στη συνέχεια, αφού παρατηρήσετε την πορεία του E4 (στο χάρτη της προηγούμενης σελίδας) στη διαδρομή της επιλογής σας, να επισημάνετε δέκα βασικούς σταθμούς της και να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί.

Σημείωση: Ως χαρακτηριστικούς σταθμούς επιλέγουμε μια πόλη, ένα χωριό ή κάποιο φυσικό/τεχνητό αξιοθέατο (π.χ. κορυφή Ολύμπου, Καλάβρυτα, Μυστράς κ.ά.). Επίσης, οι σταθμοί που θα επιλέξετε θα πρέπει να αποτελούν μέρος του μονοπατιού.

Διαδρομή ...

.....

α/α	Σταθμός	Απόσταση (χλμ.)	Υψόμετρο (μ.)	Νομός	Περιγραφή
1.		0			
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					